FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-}amis, 30 ta' Mejju, 2002

Kaw\a Numru 10
~itazz. Nru. 303/00JRM

Maria CUSCHIERI, armla ta' Paul, Duncan u Darren a]wa Cuschieri

vs

Anthony BOR{

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`-~itazzjoni mressaq fis-16 ta' Frar, 2000, li bih l-atturi ippremettew:

Illi favur atturi jezisti kreditu kontra l-konvenut, u dan fis-somma ta' Lm1497.38 rappresentanti bilan` minn somma akbar dovuta g]al xog]ol ta' bini li [ie esegewit mill-mejjet

Paul Cuschieri, li tieg]u l-atturi huma l-eredi u dana fuq ordni tal-konvenut;

Illi ming]ajr ragunijiet validi fil-li[i ma [iex effettwat il-pagament dovut mill-konvenut lill-atturi u g]alhekk g]ad hemm id-debitu mhux im]allas;

G]alhekk l-atturi talbu lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex:

1. Tikkundanna lill-konvenut g]all-pagament lill-atturi fis-somma ta' Lm1497.38 rappresentanti bilan` minn somma akbar dovuta g]al xog]ol ta' bini li sar mill-mejjet Paul Cuschieri, li tieg]u l-atturi huma l-eredi;

Bl-ispejje\, bl-img]axijiet, u bl-ingunzjoni tal- istess konvenut g]as-subizzjoni, inkluzi l-ispejje\ tal-ittri uffi`jali tas-26 ta' Jannar 1999 u tat-13 ta' Jannar 2000;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-atturi, flimkien mad-dokument mehmu\ mag]ha;

Rat id-Degriet tag]ha tal-31 ta' Jannar, 2001, li bih bag]tet il-kaw\a *sine die* g]ar-ra[uni hemm imsemmija;

Rat ir-Rikors imressaq mill-atturi fil-5 ta' Frar, 2001, li bih talbu li l-Qorti ter[a' tqieg]ed il-kaw\a fuq il-lista g]as-smig], liema talba ntlaqg]et b'Degriet tag]ha tas-6 ta' Frar, 2001[1];

Rat in-Nota mressqa fis-16 ta' Marzu, 2001, li biha l-im]arrek Anthony Bor[e``epixxa:

1. Illi preliminarjament il-preskrizzjoni ta]t l-artikolu 2148(a) tal-Kodi`i ~ivili;

2. Illi bla pregudizzju g]as-sue``epit it-talbiet attri`i huma nfondati fil-fatt u fil-li[i kif jirri\ulta a]jar waqt il-kaw\a;

[1] Pa[. 14 tal-pro`ess

3. Illi f'kull ka\ l-e``epjenti ma g]andu jag]ti xejn lill-atturi;

4. Salvi e``ezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek;

Semg]et ix-xhieda tal-partijiet;

Semg]et lill-avukati tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kaw\a, fosthom id-dokumenti mressqa mill-atturi;

Rat id-Degrieti tag]ha tat-30 ta' Novembru, 2001, u tas-7 ta' Marzu, 2002, li bihom]alliet il-kaw\a g]al-lum g]ad-de`i\joni dwar l-e``ezzjoni tal-preskrizzjoni;

Ikkunsidrat:

Illi b'din il-kaw\a, l-atturi qeg]din jitolbu li l-im]arrek i]allashom somma li hija bilan` ta' prezz ta' xog]ol ta' kisi, tik]il u tqeg]id ta' madum f'post tal-im]arrek, liema xog]ol sar minn \ew[ l-attri`i (u missier l-atturi l-o]rajn) qabel ma kien miet;

Illi l-im]arrek laqa' g]al din l-azzjoni billi (a) qal li l-atturi kienu mexxew il-kaw\a wara li kien g]alqilhom i\-\mien li fih setg]u g]amlu dan, u (b) li t-talba attri`i m'g]andhiex mis-sewwa, g]aliex (`) huwa m'g]andu j]allas xejn lill-atturi;

Illi din is-sentenza qeg]da ting]ata dwar l-e``ezzjoni preliminari tal-preskrizzjoni. L-im]arrek qieg]ed isejjes l-e``ezzjoni tieg]u fuq i\-\mien ta' tmintax-il (18) xahar[2];

[2] Art. 2148(a) tal-Kap 16

Illi, mill-provi li jinsabu fl-atti tal-kaw\a, jirri\ulta dan li [ej: Paul Cuschieri g]amel xog]ol f'post tal-im]arrek; dan ix-xog]ol sar fuq medda ta' \mien; Paul Cuschieri miet matul l-1999; intbag]tu lill-im]arrek tliet (3) ittri uffi`jali[3] jitolbuh i]allas is-somma li qeg]da tintalab fl-att ta`-`itazzjoni; l-im]arrek wie[eb i\jed minn darba, fosthom b'ittra uffi`jali[4], li fiha `a]ad li g]andu jag]ti lill-atturi s-somma minnhom mitluba u iddikjara li hu kien]allas ammont sostanzjali minn dak li kien dovut lil Paul Cuschieri, b'mod li kien g]ad fadallu ammont \g]ir xi j]allas g]as-saldu; inqalg]u problemi dwar ir-rati tax-xog]ol (g]aliex ma kinux miftehmin minn qabel ma nbeda x-xog]ol)[5] u dwar liema xog]ol sar minn Cuschieri u liema mill-im]arrek innifsu. Periti mqabbdin mill-partijiet ma qablux lanqas dwar l-istima tal-prezz tax-xog]ol[6]; g]alkemm sar]las mill-im]arrek, lanqas hemm qbil bejn il-partijiet dwar kemm kien dan l-ammont;

Illi ma jirri\ultax meta u kif sar il-]las imsemmi mill-im]arrek, u lanqas meta ntemm sewwasew ix-xog]ol imwettaq minn Cuschieri. L-im]arrek jg]id li x-xog]ol li tieg]u qieg]ed jintalab il-]las f'din il-kaw\a intemm lejn l-a]]ar tal-1996 u l-bidu tal-1997[7]. Il-kont tal-perit imqabbad minn Cuschieri in]are[fl-10 ta' Jannar, 1999, u l-ewwel ittra uffi`jali mibg]uta lill-im]arrek hija mibnija fuq dak il-kont. Kif jg]id il-perit Anthony Galea innifsu fl-ittra tieg]u tal-4 ta' {unju, 1999, ix-xog]ol tkejjel minnu u mill-perit imqabbad minn Cuschieri flimkien u fil-pre\enza tal-partijiet;

Illi, minn dawn i`-`irkostanzi il-Qorti sejra tg]addi biex tqis jekk l-e``ezzjoni tal-im]arrek hijiex ta' min joqg]od fuqha;

Illi f'kull ka\ li tittella' e``ezzjoni tal-preskrizzjoni, huwa me]tie[li fl-ewwel xog]ol ji[i determinat minn mindu l-

---

[3] Dokti "MC1", "MC2" u "MC3", f'pa[[. 26 sa 31 tal-pro`ess
[4] Dok "MC4", f'pa[. 32 tal-pro`ess
[5] Dok "MC5", f'pa[. 33 tal-pro`ess
[6] Dokti "MC6" u "MC7" f'pa[[. 34-7 tal-pro`ess
[7] Xhieda ta' Anthony Bor[tal-5/7/01, f'pa[[. 41-2 tal-pro`ess

preskrizzjoni tal-azzjoni g]andha tibda titqies[8]. Huwa dmir tal-Qorti li tqis dan il-fatt kru`jali, g]aliex meta tali data mill-provi mressqa ma tistax titqies, il-Qorti trid awtomatikament ti`]ad l-e``ezzjoni[9];

Illi fil-ka\ pre\enti, ma jidhirx li bejn l-im]arrek u Cuschieri kien hemm ftehim miktub, lanqas ma jidher li kien in]are[xi kont minn perit qabel ma n]ar[u l-kontijiet rispettivi tal-periti mqabbdin minnhom. Ma hemmx qbil (u lanqas provi inkonfutabbli) dwar meta sewwasew sar ix-xog]ol, kemm dam sejjer u meta ntemm. L-im]arrek, li qanqal l-e``ezzjoni, jg]id li x-xog]ol li g]amel Cuschieri intemm lejn l-a]]ar tal-1996. Li ma qalx l-im]arrek huwa meta tlesta l-kont tax-xog]lijiet jew, jekk kien hemm arran[ament ie]or bejnu u bejn Cuschieri, meta [ie determinat kemm g]andu jie]u l-kuntrattur g]ax-xog]ol imwettaq. Jidher li din il-prova, li kienet taqa' fuq l-im]arrek, ma saritx fil-grad li trid il-li[i;

Illi, g]all-kuntrarju, min]abba `-`irkostanzi tan-nuqqas ta' qbil kwa\i dwar kollox bejn l-im]arrek u Cuschieri, l-ewwel "rabta" li tista' tistrie] fuqha l-Qorti dwar minn meta seta' beda g]addej i\-\mien li Cuschieri (u, mbag]ad wara, l-werrieta u l-armla tieg]u) seta' jmexxi l-kaw\a, ma setax kien qabel Jannar tal-1999, meta tfassal g]all-ewwel darba l-kont mill-perit imqabbad minnu;

Illi, jekk dan hu l-ka\, bejn meta n]are[dak il-kont sa ma nfet]et il-kaw\a kienu g]addew tlettax-il (13) xahar, bejn wie]ed u ie]or. Issa jekk wie]ed iqis li, matul dak i\-\mien, kienu ntbag]tu l-ittri uffi`jali (li lkoll [ew notifikati) lill-im]arrek, ji[i li qatt ma kien hemm \mien ta' preskrizzjoni estintiva skond l-artikolu msemmi mill-im]arrek b]ala s-sies tal-e``ezzjoni tieg]u, g]aliex l-ittri uffi`jali kisru l-mixja ta\-\mien preskrittiv[10] kull darba li tressqu u [ew notifikati lill-intimat;

---

[8] Art. 2137 tal-Kap 16
[9] Ara App. ~iv. **5.4.1993** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Quintano vs Calleja et.*** (Kollez. Vol: **LXXVII.ii.269**)
[10] Art. 2128 tal-Kap 16

Illi bilkemm g]andu g]alfejn jing]ad li l-preskrizzjoni (spe`jalment dik tax-xorta li titfi l-pro`ess) hija istitut li, min-natura tieg]u, irid jitqies fil-limiti stretti li tapplika g]alih il-li[i u jitfisser dejjem b'mod li ma j[ibx fix-xejn il-g]an li g]andu jsir]aqq fuq is-sustanza tal-kwestjoni. Din ukoll hija `irkostanza li din il-Qorti temmen fiha bil-qawwa kollha u qisitha sewwa biex waslet g]all-fehmiet tag]ha fuq il-fatti li tressqu quddiemha f'dan il-ka\;

Illi, fid-dawl ta' dawn il-konsiderazzjonijiet, il-Qorti ssib li l-im]arrek ma se]]lux juri li l-atturi tassew kien g]addhielhom i\-\mien li fih setg]u jressqu din il-kaw\a kontrih;

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Ti`]ad l-ewwel e``ezzjoni tal-im]arrek Anthony Bor[b]ala mhix imsejsa sewwa fil-fatt u fil-li[i, bl-ispejje\ kontra tieg]u; u

Tordna li s-smig] tal-kaw\a jissokta bil-[bir tal-provi fil-mertu.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
30 ta' Mejju, 2002

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
30 ta' Mejju, 2002

30 ta’ Mejju, 2002